

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН І ГЕОГРАФІЇ
ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ХАРКІВСЬКИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-
МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ТУРИЗМУ"
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(28 лютого 2024 р., м. Харків)**

**Харків
2024**

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра суспільно-економічних дисциплін і географії
Обласний комунальний заклад
«Харківський організаційно-методичний центр туризму»
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького**

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(28 лютого 2024 р., м. Харків)**

Харків 2024

УДК: 338.48:911: 322: 314.1: 37:502:551:63: 504:379.852:811

Рецензенти:

Денисик Г. І., д.г.н., професор,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Маховка В.М., к.е.н. доцент,
Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

Редакційна колегія:

О.О. Ніколаєнко – д.і.н, професор, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди; **С. В. Гришко** - к.г.н, доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького; **О.О. Зеленько** - к.е.н, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Л.І. Полякова** – к.і.н., доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького; **П.І. Лоцман** – к.г.н, доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Ю.І. Муромцева** – к.е.н., доцент, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **В.Д. Холодок** – к.наук з держ управління, ОКЗ "Харківський організаційно-методичний Центр Туризму"; **С.В. Некос** – к.г.н, доцент Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Т.Г. Гуцан** – к.п.н., доцент Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди; **Т.С. Коптєва** – доктор філософії з природничих наук, доцент Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди
протокол № 3 від 20.03.2024*

Географія та туризм: Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (28 лютого 2024 р., м. Харків) / за заг. ред. Лоцмана П. І. Харків: ХНПУ ім.Г.С.Сковороди, 2024. – 598 с.

У збірнику представлено матеріали, присвячені актуальним питанням сучасної географічної науки та туризмознавства.

Розглянуто освітні тенденції у галузях географії та туризму у світі й Україні, проблеми природничої географії, висвітлення реалізації Сталого розвитку в екологічній, економічній та соціальній сферах, розглянуто питання про стан і розвиток туризму в світі й Україні, перспективі післявоєнного відновлення і використання туристичних ресурсів, природної та культурно-історичної спадщини України.

Для викладачів, аспірантів, магістрів, студентів вищих навчальних закладів та інших зацікавлених осіб.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, наявність плагіату, імен власних та інших відомостей.

© Колектив авторів, 2024

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2024

ЗМІСТ

Розділ 1. Нові виклики та тенденції в сучасній системі освіти України й світу	9
<i>С. О. Пугач</i> ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОГРАФІЇ	9
<i>Т. Г. Назаренко</i> СТАН ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	12
<i>М. І. Харламов, М. А. Чиркіна-Харламова</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ПОЛІПШЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ (НА ПРИКЛАДІ НУЦЗ УКРАЇНИ).	15
<i>М. Г. Криловець</i> ТОПОНІМІКА МІСЦЕВИХ ГРОМАД ЯК ОБ'ЄКТ КРАСЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	18
<i>О.В. Огірко</i> МУЗЕЙНО-РЕЛІГІЙНА ПЕДАГОГІКА – ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ ДУХОВНОГО ТУРИЗМУ	22
<i>Л. І. Полякова</i> СУЧАСНА ІСТОРІЯ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	32
<i>Є. С. Ємельянова, О. А. Анастасєва</i> ДОСВІД ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО КОНКУРСУ НА ПРОХОДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ПРОФЕСІЙНИХ СТАЖУВАНЬ	39
<i>О. М. Хорошев</i> ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	48
<i>А. О. Глущенко, О. М. Король</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ	53
<i>О. М. Левада, О. С. Арабаджі</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ АЗИМУТА В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ	58
<i>L. Prokhorova, T. Zavyalova</i> , FORMATION OF GEOLOGO-GEOMORPHOLOGICAL KNOWLEDGE IN THE STUDY OF THE SCHOOL COURSE OF PHYSICAL GEOGRAPHY	63
<i>Л. С. Галушка</i> ПРОБЛЕМА КОНТРОЛЮ ЗА САМОСТІЙНИМ НАВЧАННЯМ В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ	67
<i>В. Д. Попов</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КАРТОГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 6-Х КЛАСІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	71
<i>А. М. Слюта</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ»	80
<i>D. Zadorozhna, Y. Yemelyanova</i> , THE IMPORTANCE OF MASTERING FOREIGN LANGUAGES IN UKRAINIAN UNIVERSITIES IN WARTIME	86
<i>А. В. Бєлєвцов, А. А. Іванова</i> ТЕРМІНОЛОГІЯ ТУРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ СТАНДАРТИЗАЦІЇ І НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	91
<i>L. Baindurashvili</i> IMPROVING READING COMPREHENSION	97
<i>А. Huliova</i> INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN EDUCATION	101
<i>С. Р. Пилипчук</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ КУРСУ ГЕОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ ГЕОФІЗИКИ ТА ГЕОХІМІЇ ГЕОСФЕР	107
<i>D. Stremouhova</i> , AN EVALUATION OF ENGLISH TEACHING AND LEARNING IN	110

TOURISM TRAINING PROGRAMS

<i>Н. О. Рибачик, М. І. Вигулярна</i> ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СТАРШОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ	112
<i>D. Zadorojna</i> , PROBLEMS OF EDUCATION SYSTEM DEVELOPPEMENT OF UKRAINE	116
<i>Л. А. Василюк, Л. М. Сапога</i> ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ТА ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ГЕОГРАФІЇ	122
<i>A. Skrypnyk</i> INNOVATION IN EDUCATION: THE USE OF TECHNOLOGY FOR BUSINESS FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND TEACHING	125

Розділ 2. Природнича географія та науки про Землю **131**

<i>Т. М. Сокур</i> ГЕОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ПОДІЛЛІ: І. ВЕНД. МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКА СЕРІЯ	131
<i>Т. М. Сокур</i> ГЕОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ НА ПОДІЛЛІ: ІІ. ВЕНД. КАНИЛІВСЬКА СЕРІЯ	139
<i>В. О. Фесюк, Ю. В. Білецький, О. Ю. Литвинова</i> , ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПОЛІПШЕННЯ ГІДРОЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ	148
<i>С. В. Гришко, А. В. Дьячкова, Л. І. Лопухова</i> ОСОБЛИВОСТІ ГІДРОЛОГІЧНОГО РЕЖИМУ ТИЛІГУЛЬСЬКОГО ЛИМАНУ	152
<i>В. О. Фесюк, П. П. Стефанишин</i> ОСОБЛИВОСТІ ГІДРОЛОГІЧНОГО РЕЖИМУ ТА ГІДРОЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ РІЧОК МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	155
<i>А. О. Корнус, М. В. Приходько</i> ГРОЗОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ПІВНОЧІ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	158
<i>С. В. Спасенко</i> ОСОБЛИВОСТІ ПАЛЕОГЕОГРАФІЧНИХ ЗМІН НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ В РІЗНІ ГЕОЛОГІЧНІ ЕРИ	162
<i>Глуценко С. К., Циганок Є. Ю.</i> ПРОЯВ ЕФЕКТУ МІСЬКОГО ОСТРОВУ ТЕПЛА	170
<i>В. О. Фесюк, Ю. В. Білецький, А. В. Шилова</i> , ВОДНІ РЕСУРСИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	173
<i>Т. С. Коптєва</i> СЕЛИТЕБНІ ЛАНДШАФТИ КРИВОРІЗЬКОЇ ЛАНДШАФТНО-ТЕХНІЧНОЇ СИСТЕМИ ТА ЇХ ДВОЯРУСНІСТЬ	179
<i>О. В. Непша</i> ЕКЗОГЕННІ ГЕОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ БЕРЕГОВОЇ ЗОНИ АЗОВСЬКОГО МОРЯ В МЕЖАХ ТЕРИТОРІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	182
<i>П. М. Боровик, Ю. О. Кисельов, М. В. Шемякін</i> РИМСЬКИЙ КАРТОГРАФ ПРАУКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ	187
<i>Т. С. Коптєва, А. О. Іванова</i> ЛАНДШАФТИ ЛІСОСТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ	189
<i>Н. О., Рибачик, Є. А. Васильєва</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ БЕЛІГЕРАТИВНИХ ЛАНДШАФТІВ	194
<i>М. М. Малусь, О. В. Непша</i> ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА СТАБІЛЬНІСТЬ БЕРДЯНСЬКОЇ КОСИ АЗОВСЬКОГО МОРЯ	199
<i>О. В. Мельничук, Т. С. Коптєва</i> НАЙБІЛЬШІ КАР'ЄРИ УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	204

<i>Н.О.Гаврік, П.І. Лоцман</i> АНТРОПОГЕННІ ЛАНДШАФТИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ РІЗНОМАНІТТЯ	208
<i>Д. Е. Єпіфанцев, О. М. Вінніченко. Д. О. Коваль</i> ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ГРАВІТАЦІЙНОГО РЕЛЬЄФУ НА ТЕРИТОРІЇ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я	212
<i>Д. В. Микитин</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ПІДЗЕМНИХ ВОД З МІНІМАЛЬНИМИ ЗАТРАТАМИ	217
<i>М. О. Цапенко, О. В. Непша</i> ГЕОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВЕЛИКО-ТОКМАЦЬКОГО РОДОВИЩА МАРГАНЦЕВИХ РУД	221
Розділ 3. Реалізація екологічної складової Сталого розвитку та подолання наслідків військових дій в Україні.	226
<i>Н. П. Корогода, Т. Г. Купач, О. О. Галаган</i> НАБІР ЕКОСИСТЕМНИХ ПОСЛУГ У ФОРМУВАННІ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ЦІННОСТІ МІСЬКИХ ЗЕЛЕНИХ ЗОН	226
<i>Є. А. Темченко, Є. Ю. Циганок</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛАНДШАФТІВ ПОНИЗЗЯ ДНІПРА (КЕЙС КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА)	231
<i>Г. О. Задорожна, В. С. Ручій</i> СУЧАСНИЙ СТАН ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА «ДНІПРОВСЬКО-ОРІЛЬСЬКИЙ»	236
<i>І. М. Постернак, С. О. Постернак, О. С. Постернак</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ: УПРАВЛІННЯ УТИЛІЗАЦІЄЮ СОНЯЧНИХ ПАНЕЛЕЙ	241
<i>І. Р. Кузик, К. Р. Флінта</i> ОЦІНКА ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БІЛЕЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	246
<i>М. М. Мельнійчук, Ю. В. Білецький, Ю. С. Семенюк, С. І. Ковальчук, Р. Є. Качаровський</i> РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОРНІТОЛОГІЧНИХ ЗАКАЗНИКІВ КАМІНЬ-КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	255
<i>В. Я. Гайда</i> ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ STEM	261
<i>Д. О. Кравчук</i> ГЕОХІМІЯ АТМОСФЕРИ НА ПРИКЛАДІ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ ПОВІТРЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	269
<i>І. В. Левченко, М. В. Сокол</i> МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ЯК ЧИННИК РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	273
<i>Д. С. Шепітько, О. В. Непша</i> ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РІЧКИ МОКРА МОСКОВКА (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)	278
<i>Н. О. Рибачик, В. К. Рибачик</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ ЩОДО ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВИХ ВІДХОДІВ	284
<i>С. Красномовець, В. А. Красномовець</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПОНЯТТЯ «ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ»	287
<i>Н. О. Рибачик, І. К. Рибачик</i> ТЕОРЕТИКО-ПІЗНАВАЛЬНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	291
<i>С. Є. Краснік</i> АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРИ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	295
<i>А. О. Савіцька</i> ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ: ВИБІР ЕКОГОТЕЛЕЙ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ КРОК ДЛЯ УКРАЇНЦІВ	300

<i>Т. Д. Прилуцька</i> ВПЛИВ ГІРНИЧОВИДОБУВНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ НА ЕКОЛОГІЧНУ СИТУАЦІЮ В ПОЛТАВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	304
---	-----

Розділ 4. Реалізація соціально-економічної складової Сталого розвитку та подолання наслідків військових дій в Україні	308
--	------------

<i>В. А. Красноловець</i> РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	308
---	-----

<i>А. П. Король, О. М. Король</i> ПРІОРИТЕТНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ І ПОВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	312
--	-----

<i>О. О. Афоніна</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДЕМОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ ЧОЛОВІЧОГО НАСЕЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	317
---	-----

<i>Ю. О. Гаркуша</i> ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	323
--	-----

<i>Яна В. Карабінюк, М. М. Карабінюк</i> СОЦІАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ТА КРИТИЧНІ ЗАГРОЗИ: РЕКРЕАЦІЯ ТА ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА РЕАБІЛІТАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ	326
---	-----

<i>О. З. Байтеряков, А. А. Кузовлева</i> ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ КАМ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОП.ВСЬКОЇ ОБЛАСТІ СТАНОМ НА 01.01.2022 Р.	331
---	-----

<i>І. А. Донець, І. А. Арсененко, Ю. П. Хомотюк, А. О. Грицун</i> ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ЕКОНОМІЦІ ГРОМАДИ	336
---	-----

<i>Ю. І. Муромцева</i> ВИКОРИСТАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНОГО ПОЛОЖЕННЯ РЕГІОНУ	345
---	-----

<i>В. А. Добровольська, Д. К. Притков,</i> МЕГАПРОЄКТ СТАМБУЛЬСЬКОГО СУДНОПЛАВНОГО КАНАЛУ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ	356
---	-----

<i>К. Madona,</i> PECULIARITIES OF GEORGIA-TURKEY COOPERATION IN REGIONAL AND GLOBAL TERMS	361
--	-----

<i>В. А. Добровольська, М. О. Кісельгоф</i> СУЧАСНЕ ПІРАТСТВО НА МОРСЬКИХ ШЛЯХАХ СВІТУ	368
--	-----

<i>Е. Kobiashvili,</i> THE ATTEMPTS TO RESTORE STATEHOOD AT THE END OF THE FIRST HALF OF THE 19TH CENTURE	374
---	-----

<i>N. Kazarashvili</i> THE FIRST INDEPENDENT STATE IN INTERNATIONAL	378
---	-----

<i>Т. Г. Куриш</i> ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ	384
--	-----

<i>Д. М. Ляшук, О. П. Вовк</i> ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ КАМЕНЕБАРВНОЇ СИРОВИНИ УКРАЇНИ	389
---	-----

<i>О. О. Зеленько, І.В. Осмірко</i> СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РИНКУ УРАНУ	395
---	-----

<i>О. В. Мельничук</i> ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ	398
---	-----

Розділ 5. Перспективи розвитку туристичної галузі в Україні й світі	406
<i>Р. С. Зубков</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ	406
<i>Н. М. Чорна</i> НОВІТНІ КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ МІСЦЕ В ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	410
<i>V. Matsuka, M. Horbashevska</i> MODELS OF STATE REGULATION OF TOURISM DEVELOPMENT: GLOBAL EXPERIENCE	415
<i>К. Naumik-Gladka, N. Levchenko</i> TRENDS IN THE EVOLUTION OF TOURISM INDUSTRY	423
<i>Поручинська І. В.</i> СВІТОВІ ВИННІ БРЕНДИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ВИННОГО ТУРИЗМУ	427
<i>І. А. Арсененко, І. А. Донець, Л. М. Донченко, С. О. Єрмак</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ: ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО ПРОЦЕСУ	431
<i>К. Naumik-Gladka, A. Osmukha</i> TENDENCES OF THE GLOBAL TOURISM SECTOR: A COMPARATIVE PERSPECTIVE WITH ENHANCED FOCUS ON CIRCULAR ECONOMIC PRINCIPLES AND UKRAINE	438
<i>В. П. Яременко, О. М. Король</i> БРЕНДИНГ У ФОРМУВАННІ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЕРИТОРІЇ	440
<i>В. С. Пацюк, А. І., Василенко, В. Ю. Святецький</i> ВОЛОНТЕРСЬКИЙ ТУРИЗМ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	447
<i>В. І. Поручинський</i> ОБЕРТУРИЗМ ЯК ОСОБЛИВІСТЬ СУЧАСНОГО УРБОТУРИЗМУ	453
<i>Т. І. Ткаченко, О. Є. Козоріз</i> ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК І ЗАЙНЯТІСТЬ В ТУРИЗМІ: НАСЛІДКИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	456
<i>A. Protsenko, O. Kotova, V. Tsybulska, H. Sukhanova</i> SPORTS AND HEALTH TOURISM AS A MEANS OF PHYSICAL RECREATION	462
<i>Л. І. Стешенко, І. А. Савченко</i> ТУРИЗМ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ДОСВІД ІЗРАЇЛЮ ТА УКРАЇНИ	467
<i>S. Karpenko, Yu. Muromtseva</i> CREATIVE INDUSTRY AND TOURISM IN UKRAINE: PROSPECTS AND DIRECTIONS FOR DEVELOPMENT	471
<i>N. Yukhno</i> THE IMPACT OF E-COMMERCE ON THE MODERN CHINESE ECONOMY AND ITS PART OF TOURISM IN CHINA	475
<i>І. М. Луцик, Х.М. Терлецька</i> РОЛЬ ТУРИЗМУ В ЗБЕРЕЖЕННІ ТРАДИЦІЙ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ	479
<i>Т. М. Продаєвич, В. А. Красномовець</i> ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ СПА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	482
<i>М. В. Панченко</i> ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ	486
Розділ 6. Рекреаційно-туристичний потенціал України та його відновлення і використання	490
<i>С. В. Гаврилюк</i> МУЗЕЇ В СИСТЕМІ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ	490
<i>О. С. Гончарова</i> ТУРИЗМ В ЕПОХУ ВОЄН: ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ	496

<i>В. Ю. Стельмах, С. В. Полянський, О.В. Мельник, С. І. Ковальчук, Р. Є. Качаровський</i> РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОЗЕРА ХОЛОПИЧІВСЬКЕ ЗАТУРЦІВСЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	505
<i>Г. Я. Ільницька-Гикавчук</i> ОЦІНКА ПОТЕНЦІАЛУ ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	510
<i>О. В. Ярошенко</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ЗООЛОГІЧНИХ ПАРКІВ ЯК ТУРИСТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ	519
<i>Р. Є. Качаровський, Н. В. Мельник, І. В. Єрко, О. В. Антипюк</i> ЛЬВІВСЬКА ДИТЯЧА ЗАЛІЗНИЦЯ ЯК ОБ'ЄКТ ТУРИЗМУ РЕГІОНУ	526
<i>А. М. Слащук, М. О. Павлушенко, О. Г. Павлушенко, Р. Є. Качаровський, О. В. Антипюк</i> РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ МАНЕВИЦЬКОЇ ТГ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	533
<i>В. В. Надольська,</i> РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МІСТА ЛУЦЬКА	540
<i>К. В. Савицька</i> РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗМІЩЕННЯ РОДОВИЩ МІНЕРАЛЬНИХ ВОД ЯК ЧИННИКА РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	549
<i>І. А. Савченко, В. І. Семенюк</i> ПОКИНУТІ ОБ'ЄКТИ ЛУЦЬКА ЯК ТУРИСТИЧНІ ОБ'ЄКТИ	557
<i>І. М. Нетробчук, З. К. Карпюк, Л. Т. Чижевська, Р. Є. Качаровський</i> ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНІ ОБ'ЄКТИ БАСЕЙНУ Р. КОРМИН – СКЛАДОВІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	561
<i>Л. І. Стешенко, П. В. Хамцов</i> ТУРИСТИЧНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЛУЦЬКА: АРТ - ГАЛЕРЕЇ	569
<i>С. В. Дутчак, А. М. Лаврук</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНДУСТРІЇ ВІДПОЧИНКУ В МЕЖАХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ЇЇ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	572
<i>І.Р. Рудакевич, О. Б. Якимович</i> МІСЦЯ ПЕРЕБУВАННЯ Т.А ШЕВЧЕНКА НА ТЕРНОПІЛІ ЯК ТУРИСТИЧНІ ОБ'ЄКТИ	578
<i>О. В. Бирко</i> РЕСУРСИ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ У ХАРКОВІ ТА ЇХ ПІСЛЯВОСННЕ ВІДНОВЛЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ	583
<i>І. М. Луцик, П.А. Горішевський</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	589
<i>В. В. Сідун</i> РОЗВИТОК ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТТІ	593

2. Пясецький В. Вулиці і майдани Луцька. Історико-краєзнавчий довідник / В. Пясецький, Ф. Мандзюк. – Видавництво "Волинська обласна друкарня". Луцьк, 2005. 399 с.

УДК 911.3:379.8]:556.51(477.82)

*Нетробчук Ірина Марківна,
к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії
Карлюк Зоя Костянтинівна,
к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії
Чижевська Лариса Тарасівна,
к. геогр. н., доцент кафедри фізичної географії
Качаровський Роман Євгенович,
магістр географії, старший лаборант кафедри
економічної та соціальної географії
Волинський національний університет імені Лесі
Українки, м. Луцьк*

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНІ ОБ'ЄКТИ БАСЕЙНУ Р. КОРМИН – СКЛАДОВІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Анотація. Основну увагу приділено дослідженню малих річок Волинської області, зокрема р. Кормин. Уточнено інформацію щодо басейну та морфометричних показників р. Кормин. Подано коротку характеристику об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) басейну річки. Здійснено обґрунтування потенційної придатності природоохоронних територій до рекреаційного використання. Запропоновано дієві заходи оптимізації функціонування об'єктів ПЗФ у межах досліджуваної території.

Ключові слова: природно-заповідний фонд, рекреаційний потенціал, туризм, р. Кормин, р. Стир, Луцький район, Волинська область.

Малі річки Волинського регіону є важливою складовою локальних природних геосистем та відіграють значну роль у формуванні водного балансу території, і, володіючи значним природно-рекреаційним потенціалом, сприяють розвитку різних форм рекреації, зокрема пізнавально-екологічного туризму. Детальні дослідження басейнів малих річок з точки зору генези, динаміки, сучасного стану, перспектив використання, формування природно-заповідної мережі є надзвичайно актуальними і сприятимуть оптимізації стану водних екосистем та раціональному використанню їх ресурсного потенціалу [2–4; 7–9].

Басейни малих річок Волинської області є об'єктом дослідження багатьох відомих науковців: Мольчака Я. О., Фесюка В. О., Зузука Ф. В., Кутового С. С., Забокрицької М. Р., Чижевської Л. Т., Павловської Т. С., Нетробчук І. М., Караїм О. А. Вивченню рекреаційного потенціалу природно-заповідних територій басейнів малих річок присвячені дослідження Чижевської Л. Т. [8], Карпюк З. К. [8], Нетробчук І. М., Полянського С. В., Мельника О. В., Мельник (Чир) Н. В. [8], Єрко І. В., Стельмах В. Ю., Ковальчука С. І., Качаровського Р. Є. [8], Антипюк О. В. [8], Павлушенка М. О.

Головною метою цього дослідження є вивчення існуючих природних передумов формування та подальших перспектив функціонування природоохоронних об'єктів у басейні р. Кормин. З цією метою були поставлені такі завдання [8–9]: 1) визначити основні морфометричні показники р. Кормин; 2) охарактеризувати процес створення та наявну структуру природно-заповідних об'єктів басейну; 3) розглянути рекреаційний потенціал територій ПЗФ; 4) обґрунтувати заходи щодо оптимізації функціонування об'єктів ПЗФ у басейні річки.

Річка Кормин (рис. 1.) – права притока р. Стир, і протікає в межах Луцького району Волинської області. Її витік знаходиться на південь від с. Городище, русло простягається спершу у північно-східному, а далі – північному напрямі. Впадає у р. Стир на північ від с. Мала Осниця (неподалік від с. Берестяне) поблизу ур. Брак. Довжина річки сягає 61,98 км, площа басейну водозбору – 675,98 км², похил – 0,59 м/км. Річка протікає повз села Велика Осниця, Тельчі, Красноволя, Погулянка, Нічоговка, Матейки, Чорниж, Гораймівка, Холоневичі, Городище [1; 4; 7; 10].

У межах басейну р. Кормин зосереджено дев'ять об'єктів ПЗФ – один загальнодержавного (ландшафтний заказник «Кормин») та вісім місцевого значення, серед яких: чотири заказники – два ландшафтні і два загальнозоологічні, три ботанічні пам'ятки природи та одне заповідне урочище «Цуманська пуща», загальною площею 11049,81 га. Усі природоохоронні

об'єкти утворені за часів незалежності України, за винятком ботанічної пам'ятки природи «Дуб звичайний – 1» (1972 р.), що створена за часів УРСР, (табл. 1) [4; 8–10] та функціонують відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» [6].

Рис. 1. Річка Кормин

З табл. 1 видно, що переважаючими категоріями природоохоронних територій є заповідне урочище та ландшафтні заказники, що складають відповідно 80,8 % та 19,2 % площі ПЗФ басейну. Коефіцієнт заповідності території становить 16,3 %. Щільність об'єктів ПЗФ – 0,013 об'єкта/100 км². Більшість об'єктів ПЗФ площею понад 50,0 га, що сприяє підтриманню природної стійкості ландшафтів досліджуваної території.

Таблиця 1

Об'єкти природно-заповідного фонду басейну р. Кормин [1-3; 5; 10]

Назва об'єкта	Місце знаходження	Площа, га	Нормативний документ, орган, що утворив, та дата утворення
<i>Загальнодержавного значення</i>			
Заказник			
<i>Ландшафтний</i>			
«Кормин»	ДП «Цуманське ЛГ» Берестянське лісництво	549,0	Указ Президента України від 10.12.1994 р.,

			№ 750/94.
Місцевого значення			
Заказники			
Ландшафтні			
«Осницький»	ДП «Колківське ЛГ», Осницьке лісництво	1400,2	Рішення Волинської обласної ради від 30.05.2000 р., № 12/3 (реорг. 27.12.2006 р., № 7/29)
«Красновільський»	ДП «Колківське ЛГ», Тельчівське лісництво	192,0	Рішення Волинської обласної ради від 27.12.2006 р., № 7/29
Загальнозоологічні			
«Берестянський»	ДП «Цуманське ЛГ», Берестянське лісництво	35,6	Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 31.10.1991 р., № 226
«Різнолісся»	ДП «Цуманське ЛГ», Сильненське лісництво	128,0	Рішення Волинської обласної ради від 16.12.2003, № 9/12.
Ботанічні пам'ятки природи			
«Дуб звичайний – 1»	ДП «Колківське ЛГ», Осницьке лісництво	0,01	Розпорядження голови Волинської обласної ради депутатів трудящих від 11.07.1972 р., № 255
«Богуславський ялинич»	«Цуманське ЛГ», Берестянське лісництво	5,9	Рішення Волинської обласної ради народних депутатів від 31.10.1991 р., № 226
«Городищенські дуби»	с. Городище	0,5	
Заповідне урочище			
«Цуманська пуца»	ДП «Цуманське ЛГ», Берестянське, Горинське, Партизанське, Холоневичівське, Цуманське лісництва	8930,6	Рішення Волинської обласної ради від 29.03.2005 р., № 19/27 (уточнена площа 21.06.2012 р., № 12/35; 31.07.2014 р., № 27/64)

Ландшафтний заказник «Кормин» – ландшафтний комплекс, що простягається на 13 км вздовж р. Кормин, до складу якого входять заплава річки з каналізованим руслом і частково – надзаплавна тераса, де переважає лісова і лучно-болотна рослинність. Найбільші площі займають дубово-березові, вільхові ліси, подекуди з домішкою ясена *Fraxinus excelsior*. У пониженнях зростають ліси чорновільхові кропив'яні й осокові, на підвищеннях рельєфу – грабово-дубові. Трав'яний покрив представлений анемоною переліскою багаторічною *Mercurialis perennis*, воронячим оком звичайним *Paris quadrifolia*, анемонами жовтецевою *Anemone ranunculoides* і дібровою *A. nemorosa*, яглицем звичайним *Aegopodium podagraria* тощо. На надзаплавній терасі є соснові та дубово-соснові деревостани з домінуванням чорниці звичайної *Vaccinium myrtillus*, подекуди трапляються заболочені соснові ліси зі сфагновими мохами, пухівкою піхвовою *Eriophorum vaginatum*, багном звичайним *Ledum palustre*. Ліси переважно 1–2 бонітету, віком близько 100 років. Торф'янисті луки із щучником дернистим *Deschampsia cespitosa*, болотисті – з осокою гострою *Carex acuta*, мітлицею повзучою *Agrostis stolonifera*, лепешняком великим *Glyceria maxima*, гідрофільними видами: півниками болотяними *Iris pseudacorus*, калюжницею болотяною *Caltha palustris*, жовтецем повзучим *Ranunculus repens*, та справжні луки – з домінуванням костриці червоної *Festuca rubra*, що зосереджуються в прирусловій частині річки та в пониженнях рельєфу між лісовкритими ділянками. Болота переважно евтрофні з домінуванням осоки омської *Carex omskiana*. Серед рідкісних видів, занесених у ЧКУ, у ландшафтному заказнику виявлені: молочай волинський *Euphorbia volhynica*, товстянка звичайна *Pinguicula vulgaris*, меч-трава болотяна *Cladium mariscus*, вовчі ягоди пахучі *Daphne sneorum*, коручка болотяна *Epipactis palustris*; у Додаток 1 Бернської конвенції – кальдезія білозоролиста *Caldesia parnassifolia*; у перелік регіонально рідкісних рослин – вужачка звичайна *Ophioglossum vulgatum*.

Типовими представниками фауни є: вуж звичайний *Natrix natrix*, гадюка звичайна *Vipera berus*, черепаха болотяна *Emys orbicularis*, жаба озерна *Rana ridibunda*, коловодник лісовий *Tringa ochropus*, орябок *Tetrastes bonasia*, кутора водяна *Neomys fodiens*, бобер *Castor fiber*, кабан дикий *Sus scrofa*, лисиця руда *Vulpes vulpes*, та ін. Із рідкісних червонокнижних видів трапляються: махаон *Papilio machaon*, п'явка медична *Hirudo medicinalis*, райдужниця велика *Apatura iris*, красуня-діва *Calopteryx virgo*, джміль моховий *Bombus muscorum*, скопа *Pandion haliaetus*, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, видра річкова *Lutra lutra*, а також деркач *Crex crex* – вид, занесений у міжнародні природоохоронні переліки: ЄЧС, ЧС МСОП.

У межах ландшафтного заказника «Осницький» під охороною перебуває низькобонітетне заболочене соснове насадження (вік близько 100 років), у трав'яному покриві якого ростуть багно звичайне *Ledum palustre*, осока тонкокореневищна *Carex chordorrhiza*, журавлина болотяна *Vaccinium oxycoccos*, білуватого забарвлення із зеленим відтінком сфагнові мохи *Sphagnum*, трапляється пугач *Bubo bubo*, гніздиться лелека чорний *Ciconia nigra* – рідкісні види ЧКУ, що включені у додатки природоохоронних конвенцій – СІТЕС, Бернську, Боннську, та Угоди АЕВА.

У ландшафтному заказнику «Красновільський» під охороною різновікові насадження сосни звичайної *Pinus sylvestris*, вільхи клейкої *Alnus glutinosa* із ягідниками журавлини болотяної *Vaccinium oxycoccos*, чорниці миртолистої *Vaccinium myrtillus*, буюхів звичайних *Vaccinium uliginosum*, де трапляється лелека чорний *Ciconia nigra* – рідкісний вид ЧКУ, що охороняється конвенціями СІТЕС, Бернською, Боннською, Угодою АЕВА [2–5].

Загальнозоологічний заказник «Берестянський» утворений для збереження заболоченого чорновільхового масиву, що є місцем розмноження бобрів річкових *Castor fiber*, борової дичини, серед якої трапляються види ЧКУ, ЄЧС, ЧС МСОП: видра річкова *Lutra lutra*, скопа *Pandion haliaetus*. Водночас, у загальнозоологічному заказнику «Різнолісся», під охороною перебувають

дубово-соснові лісові масиви із домішкою ясена звичайного *Fraxinus excelsior*, клена гостролистого *Acer platanoides* та рідкісні види рослин (ЧКУ): вовчі ягоди пахучі *Daphne sneorum*, підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis*, кадило сарматське *Melittis sarmatica*, любка дволиста *Platanthera bifolia*, лілія лісова *Lilium martagon*, численні види мисливських тварин: лось *Alces alces*, сарна європейська *Capreolus capreolus*, кабан дикий *Sus scrofa*, бобр річковий *Castor fiber*; різноманітні види болотяних хижих птахів [2–5].

Ботанічна пам'ятка «Богуславський ялинник» утворена для охорони та збереження високобонітетного лісу природного походження з ялини європейської *Picea abies* (віком понад 90 років); «Городищенські дуби» – для охорони трьох дерев дуба черешчатого *Quercus robur* (вік близько 700 років), із діаметром стовбурів 2,1, 1,7 та 1,6 м, заввишки 30–35 м, що ростуть на залишках старослов'янського валу – пам'ятки археології XI ст. Два дерева ростуть на найзбереженішій частині валу, третій – навпроти них, із протилежного боку валу; «Дуб звичайний – 1» – для охорони дерева дуба звичайного *Quercus robur* (вік близько 245 років) [2–5].

Заповідне урочище «Цуманська пуца» утворене для збереження дубово-соснових лісів із домішкою берези повислої *Betula pendula*, горобини звичайної *Sorbus aucuparia*, осики *Populus tremula* та грабово-дубових чорновільхових лісів із домішкою *Populus tremula*, явора *Acer pseudoplatanus*, ясена звичайного *Fraxinus excelsior* із густим трав'яно-чагарничковим ярусом у пониженнях, де трапляються рідкісні види рослин: підсніжник білосніжний *Galanthus nivalis*, лілія лісова *Lilium martagon*, плаун річний *Lycopodium annotinum*, цибуля ведмежа *Allium ursinum*. Тут мешкають типові лісові та рідкісні види тварин (занесені до ЧКУ, ЄЧС, ЧС МСОП, природоохоронних переліків міжнародних конвенцій і угод): пугач *Bubo bubo*, лелека чорний *Ciconia nigra*, підорлик малий *Aquila pomarina* та ін [2–5].

Існуючі об'єкти ПЗФ басейну р. Кормин сприяють збереженню та відтворенню унікальних природних комплексів, повноцінному розвитку

рекреації, екологічного та пізнавального туризму [1; 4; 10].

Для підтримання функціонування природно-заповідних об'єктів у межах басейну р. Кормин необхідно застосувати низку заходів [8]: 1) визначити і зафіксувати чіткі межі об'єктів ПЗФ (на місцевості та Публічній кадастровій карті); 2) удосконалити та осучаснити систему управління об'єктами ПЗФ, шляхом залучення екологічних служб, територіальних громад Луцького району, екологічно свідомої громадськості; 3) розглянути питання доцільності розширення меж наявних об'єктів ПЗФ і надання об'єктам місцевого значення статусу загальнодержавного; 4) створити додаткові об'єкти ПЗФ; 6) долучити наявні об'єкти ПЗФ до туристсько-рекреаційних маршрутів; 7) удосконалити методи інформування населення про цінність місцевого ПЗФ; 8) посилити наукову, природоохоронну, еколого-освітню, рекреаційну та туристичну діяльність.

Об'єкти ПЗФ басейну р. Кормин володіють значним рекреаційним потенціалом, що є передумовою збереження та відтворення природних територіальних комплексів, одночасно сприяючи розвитку місцевого туристсько-рекреаційного комплексу.

Література

1. Зузук Федір, Качаровський Роман, Антипюк Олена. Оцінка сучасного стану та перспектив розвитку туристської інфраструктури Ківерцівського району Волинської області. *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Ківерцівщина та Олика в історії України та Волині*. Наук збірник: матер. краєзн. чит., 22 вересня 2017 року, м. Ківерці – смт Олика. Вип. 62. Луцьк, 2017. С. 463–466.
2. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк : видавництво «Терен», 2021. 212 с.
3. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог Київ, 2018. 136 с.
4. Луцька районна державна адміністрація URL: <http://lutskadm.gov.ua/> (дата звернення 02.02.2024)
5. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9> (дата звернення 12.02.2024)
6. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16 черв. 1992 р. 2456-XII: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12> (дата звернення 05.02.2024)

7. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області
URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 06.02.2024)

8. Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Мельник Н. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Рекреаційний потенціал природно-заповідного фонду басейну р. Стрипа. *Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку* : матер. Всеукр.наук.-практ. Інт.-кон. (17 листопада 2020 року) : зб. наук. праць. Переяслав, 2020. Вип. 65.- С. 71-73

9. Чижевська Л. Т., Лавренчук О. М., Качаровський Р. Є., Карпюк З. К., Антипюк О. В. Оцінка сучасного стану водних ресурсів Волині. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів*, 11-12 квітн. 2019 р. Луцьк, 2019. С. 98–101.

Чир Н. В., Єрко І. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Перспективи розвитку туристичної інфраструктури Маневицького району Волинської області. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Географія»*. 2018. № 1. Вип. 44. С. 118–123.

УДК 069:7(477.82–25):930.2

Леся Ігорівна Стешенко,

к. екон. н., зав. відділення туризму та готельно-ресторанної справи

Павло Володимирович Хамцов,

здобувач спеціальності Туризм

Волинський фаховий коледж НУХТ, м. Луцьк

ТУРИСТИЧНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЛУЦЬКА: АРТ - ГАЛЕРЕЇ

Важливою складовою кожної туристичної дестинації виступають арт-галереї – як простір призначений для представлення, вивчення, збереження та популяризації творів мистецтва, для вивчення національної і світової історико-культурної спадщини. Останнім часом арт-галереї активніше перетворюються із сховищ культурних цінностей у потужні центри культурно-пізнавального туризму. Місто Луцьк має не тільки давню історію та велику кількість історико-культурних пам'яток, а й талановитих людей, чії роботи представлені в арт-галереях міста.

Художній музей Луцька мабуть є найбільшим і найважливішим закладом такого типу в нашому місті. Місце знаходження музею дуже позитивно впливає на його відвідуваність, адже перед тим як до нього зайти ви потрапляєте у відомий об'єкт не тільки Луцька, а і всієї України. Найбільш цінну частину

Наукове електронне видання

ГЕОГРАФІЯ ТА ТУРИЗМ

**Матеріали VII Всеукраїнської
науково-практичної Інтернет-конференції
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
(28 лютого 2024 р., м. Харків)**

Матеріали подаються в авторській редакції.
Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несуть автори.

**Відповідальний за випуск Зеленько О.О.
Комп'ютерна верстка: Тагільцева Н.В.
Коректор: Лоцман П.І.
Фото обкладинки Муромцева Ю.І.**

Ум. друк. арк. 29,85

Державний вищий навчальний заклад
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
м. Харків, 61002
вул. Алчевських, 29.